

2006

toiminta
kertomus

Sisällysluettelo

1. Etelä-Suomen Liikunta ja Urheilu ry

4 Strategia

2. Lasten ja nuorten liikunta

6 Koulutus
 7 Tason 1 koulutus
 7 Pienten lasten liikuntakoulutus
 7 Liikuntaleikkikoulun ohjaajakoulutus
 7 Pelisääntökoulutus
 7 Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien liikuntakoulutus
 7 Löydä Liikunta
 8 Varhaiskasvatuksen seminaarit
 8 Leirit ja tapahtumat
 8 Seuratoiminnan lasten ja nuorten liikunnan paikallistuki
 8 Liikunnallisen iltapäivätoiminnan kehittäminen
 9 Lasten ja nuorten liikunnan viestintä

3. Kunto- ja terveystoiminta

10 Koulutus
 10 Alueellinen terveystoiminnan kehittäminen
 11 Maakuntaretket
 11 Terveystoiminnan viestintä

4. Seura- ja järjestötoiminta

13 Seurakoulutus
 14 Liikunnan kansalaistoiminnan kehittäminen

14 Seura- ja lajipalvelut
 14 Jäsenilta
 14 Mentor-ohjelma
 15 Seura- ja järjestötoiminnan viestintä

5. Viestintä

16 Markkinointiviestintä ja -materiaalit
 17 Yhteiskunnallinen vaikuttaminen
 17 Viestintäohjeet ja -koulutukset

6. Hallinto ja talous

18 Sääntömääräiset kokoukset
 18 Hallitus 2006 ja hallituksen alaiset työryhmät

7. Huomionsoitukset

8. Henkilöstö

9. Jäsenseurat- ja järjestöt

ESLU:n alueella on

- 37 kuntaa
- 1,5 milj. asukasta
- 3 500 urheiluseuraa
- 150 000 vapaaehtoista seuratoimijaa

Seurakoulutukset menestystekijänä

ESLU:n kolmastoista toimintavuosi keskittyi paikallistason liikunnan ja urheilun monipuoliseen tukemiseen. Jotta pystyisimme palvelemaan seuroja entistä paremmin, meidän on nähtävä liikunnan ja urheilun haasteet ja mahdollisuudet tulevaisuudessa. Kevätkokouksen vahvistama strategia kirkasti ESLU:n valintoja. ESLU on alueellisen ja paikallisen liikunta- ja urheilutoiminnan asiantuntija ja sisällöntuottaja, joka osaamisellaan tukee kumppaneidensa onnistumista. Toimintaa toteutetaan lasten ja nuorten liikunnassa, kunto- ja terveysliikunnassa sekä seura- ja järjestötoiminnan toimialalla.

Seuratoiminnan hallinnon tukemiseksi suunnattuja palvelutuotteita uudistettiin vuoden 2005 seuratutkimusten tulosten perusteella. Yhtenä painopisteenä toiminnassa oli myös laadun kehittäminen. Tämä sisällytettiin seuratoiminnan hallinnon koulutusten konseptiuudistukseen, jossa tarkastettiin myös koko palveluketju. Seurakoulutustuotteet ja niiden markkinointiviestintä uudistettiin ja sisältöä muokattiin seuratoimijoiden tarpeita huomioiden. Tässä uudistuksessa onnistuttiin erinomaisesti. Seuratoiminnan hallinnon koulutukset tavoittivat kohderyhmän ja vetivät syksyllä väkeä niin paljon, että osa tilaisuuksista oli ”loppuunmyytyjä”. Kehitämme toimintaa edelleen. Samalla on ilo todeta, että alueemme seurat ovat aktiivisia koulutamaan myös seuratoiminnan hallinnon töistä vastaavia avainhenkilöitä.

Menestykseksi toimintavuonna nousi myös liikunnan naisjohtajuutta tukeva mentor-ohjelma. Koulutusohjelman taustalla oli tarve edistää alueen tasa-arvoista liikuntakulttuuria sekä kannustaa, tukea ja kasvattaa naisia suomalaisen liikunta- ja urheiluelämän johtaviin, päättäviin ja vaikuttaviin tehtäviin. Kokee- neet liikunta- ja yhteiskuntavaikuttajat mentoroivat ja jakoivat kokemuksiaan ja oppiaan eteenpäin. Koulutus sain hyvän palautteen ja tätäkin toimintaa viedään eteenpäin.

Tärkeä menestystekijä koulutusten onnistumisen kannalta on ESLU:n lähes 40 oto-kouluttajaa. ESLU haluaa varmistaa koulutusten laadun jatkossakin ja toimintavuoden aikana resursoitiin myös voimakkaasti kouluttajien koulutukseen ja jaksamiseen. ESLU:n kouluttajat osallistuivat niin lasten liikunnan, terveysliikunnan sekä seuratoiminnan hallinnon kouluttajakoulutuksiin ja lisäksi ESLU järjesti omaa kouluttajakoulutusta ja -huoltoa. Osaaminen ja osaamisen kehittäminen on tärkeä valinta myös tulevaisuudessa.

Tulevaisuuteen suunnaten ESLU päätti toteuttaa vuoden 2005 seuratutkimukselle jatko- ja seurantatutkimuksen, joka toteutetaan alkuvuodesta 2007. Tutkimustulokset arvioidaan tarkkaan ja niitä tullaan peilaamaan strategiaan valintoihin. ESLU haluaa olla alueensa osaaaja myös jatkossa!

Päivi Ahlroos-Tanttu
toiminnanjohtaja

1 Etelä-Suomen Liikunta ja Urheilu ry

Etelä-Suomen Liikunta ry, ESLU on perustettu 14.7.1993. Toiminta-alue käsittää 37 eteläsuomalaista kuntaa, joissa asuu n. 1,5 miljoonaa henkilöä. Alueen erilaisuus on sekä haaste että mahdollisuus – Suomen mittakaavassa alueella on sekä suurkaupungit että pieniä maaseutupaikkakuntia ja suuria muuttovoittokuntia.

ESLU toimii Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n, SLU:n sekä toimialojen yhteistoimintaorganisaationa ja vie eteenpäin yhteisten sopimusten pohjalta alueellisia hankkeita paikallistasolla. ESLU tukee ja kehittää toimintaansa alueen tarpeiden mukaan toimien jäsenjärjestöjensä edunvalvonta-, yhteistyö-, kehitys- ja palveluorganisaationa. Tässä työssä painopisteenä on kansalaistoiminnan elinvoimaisuuden tukeminen. Toimintatapana on yhteistyö, jossa ESLU osana yhteistyöverkostoa edistää seurojen ja muiden paikallistason toimijoiden onnistumisen edellytyksiä.

ESLU:n toiminta ja palvelut on kohdistettu toimialoittain lasten ja nuorten liikuntaan, kunto- ja terveysliikuntaan sekä seura- ja järjestötoimintaan. Vuosi 2006 oli ESLU:n kolmastoista toimintavuosi ja toiminnan perusstrategiana oli paikallistason liikunta- ja urheilutoiminnan tukeminen niin, että perustason toiminnot kehittyvät ja seurojen ja muiden paikallisten toimijoiden valinnoilla on onnistumisen eväät. Lisäksi painopisteenä oli laadun kehittäminen. ESLU:n toimintamuotoina ovat koulutus, konsultointi ja kehitystyö yhdessä sidosryhmien kanssa.

ESLU keskitti v. 2006 toimintansa painopistealueiden mukaisesti ja tärkeäksi kaikilla toimialoilla nousi ”konkreettiset tekemiset kumppaneiden kanssa-pitkäjänteisesti, niin että molemmat osapuolet saavat yhteistyöstä lisäarvoa”. Tämä tarkoitti käytännössä valintoja ja arviointia eri toiminnoissa ja paikallisia ratkaisuja erityispiirteet huomioiden.

ESLU:n strategisena valintana on reagoida jatkuvasti muuttuvaan toimintaympäristöön. Arvioidaan toimintaympäristön muutosta ja tehdään itsearviointia omat painopistealueet huomioiden. ESLU käynnisti marraskuussa 2005 strategia-prosessin ja ESLU:n päivitetty strategia hyväksyttiin kevätkokouksessa 2006.

ESLU oli mukana kymmenen liikunnan aluejärjestön yhteisessä ylimaakunnallisessa Hyvä Verkko –hankkeessa, joka päättyi toimintavuoden helmikuussa. ESLU:n osalta pilottihankkeet kohdistuivat lasten ja nuorten liikuntaan sekä seuratoimintaan.

Strategia

ESLU:n kevätkokous 2006 vahvisti talvela 2005 - 2006 päivitetyn strategian. Strategiatyössä kirkastettiin ESLU:n missio ja arvot. Toiminnan strategiseksi valinnoiksi nousi osaaminen, yhteiskunnallinen vaikuttaminen, viestintä- ja markkinointi sekä resurssit.

Etelä-Suomen Liikunta ja Urheilu ry (ESLU) on alueellinen liikuntajärjestö, joka kehittää toimintaansa alueen

tarpeiden mukaan toimien jäsentensä edunvalvonta-, yhteistyö-, kehitys- ja palveluorganisaationa. ESLU toimii yhteistyössä Suomen Liikunnan ja Urheilun (SLU) sekä sen jäsenjärjestöjen kanssa. Helsingin seutu ja eteläinen Suomi erityispiirteinen ja lukuisine järjestöineen on haasteellinen toiminta-alue. Alueelle keskittyy lähes puolet Suomen väestöstä sekä 1/3 liikuntaseuroista. ESLU:n strategiassa tunnustetaan tämän toimintaympäristön keskeiset muutokset ja ESLU:n toiminnan haasteet sekä niitä vastaavat strategiset tavoitteet ja toimenpiteet. Strategian aikajänne ulottuu vuoteen 2010. Asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain ja strategian perusteellisempi päivitys tehdään vuonna 2008.

Missio

ESLU on monipuolinen seura- ja liikuntatoiminnan edistäjä ja yhteistyön koordinoija. ESLU:n päämääränä on jäsenseurojen, seurojen ja muun paikallisen liikuntatoiminnan hyvinvointi.

ESLU tarjoaa osaamistaan ja asiantunteudesta liikuntatoiminnan kehittämiseksi ja elinvoimaisuuden varmistamiseksi alueellaan.

Arvot

ESLU on helposti lähestyttävä, ajassa mukana oleva, laadukas asiantuntija ja yhteistyökumppani, joka toteuttaa SLU-yhteisön eettisiä periaatteita.

Osaaminen

Tavoitteena seuratoiminnan osaamisen, laadun ja turvallisuuden lisääminen. Toimintamuotoina ovat koulutus, konsultointi ja kehitystyö.

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen

ESLU toimii liikunnan merkityksen ja liikunnan harrastamismahdollisuuksien esille tuojana omalla alueellaan. ESLU ylläpitää ja kehittää suhteita alueen kuntien, maakuntien, läänin ja opetusministeriön viranhaltijoihin ja päättäjiin. ESLU tuo esiin liikunnan mahdollisuuksia hyvinvointipolitiikassa.

Viestintä ja markkinointi

Viestinnällä lisätään ESLU:n palveluiden tunnettuutta ja kysyntää. Viestinnän toteutuksessa on tärkeää kohderyhmien tunnistaminen. Viestintää toteutetaan kullekin kohderyhmälle ominaisin välinein ja keinoin.

Resurssit

ESLU kehittää toiminnan tehokkuutta ja tarkoituksenmukaisuutta toimimalla strategisten linjausten mukaisesti.

Koulutus- ja tapahtumaosallistujat 2006

Lasten ja nuorten liikunta	hlö
Tason 1 koulutus	232
Pienten lasten liikuntakoulutus	947
Liikuntaleikkikoulun ohjaajakoulutus	112
Pelissäntökoulutus	54
Aamu- ja iltapäivätoiminnan koulutus	214
Löydä liikunta	153
Varhaiskasvatuksen seminaarit	443
Lasten ja nuorten liikunnan tapahtumat	1260
Yhteensä	3415

Kunto- ja terveystoiminta	hlö
Liikuttajakoulutukset	299
Muut koulutukset ja virikepäivät	121
Kunto- ja terveystoiminnan tapahtumat	239
Yhteensä	420

Seura- ja järjestötoiminta	hlö
Seura-Akatemia -koulutukset	222
Hyvä seura -hankkeen koulutukset, Kisakallio	38
Seuratoiminnan seminaarit	128
Seuratoiminnan tilauskoulutukset	270
ESLU:n jäsen seuratilaisuudet	49
Alueelliset seuratoiminnan verkostotilaisuudet	64
Mentor-tilaisuudet	96
Muut ESLU:n seuratilaisuudet ja -tapahtumat	102
Yhteensä	969

Koulutusosallistujat yhteensä 2006 4804

2 Lasten ja nuorten liikunta

Lasten ja nuorten liikunnassa ESLU tarjosi monipuolisia työvälineitä lasten ja nuorten liikuntaa järjestäville tahoille. ESLU vaikutti myös lasten liikunnan toimintaedellytyksiin ja olosuhteisiin olemalla mukana niiden kehitystyössä alueellisesti ja paikallisesti. Työtä tehtiin mm. koulutuksen, konsultoinnin ja viestinnän avulla. Lasten ja nuorten liikunnassa ESLU:n yhteistyötahot ovat: urheiluseurat, Nuori Suomi ry, Etelä-Suomen lääninhallitus ja alueen kunnat.

Kuntien kanssa tehdyssä yhteistyössä ESLU saavutti merkittäviä tuloksia lasten ja nuorten liikunnan osalta. Esimerkkeinä yhteisistä toiminnoista ovat ESLU:n Sporttileirit, Löydä Liikunta –kerhomallin jalkauttaminen, kuntien liikunnallisen iltapäivätoiminnan kehittäminen ja varhaiskasvatuksen liikunnan lisääminen.

ESLU vastasi alueellaan Lasten ja nuorten liikuntaohjelman toteutuksesta. Lasten ja nuorten liikuntaohjelman kautta kehitetään liikunnan laatua sekä monipuolisuutta mm. iltapäiväkerhoissa ja urheiluseuroissa. Ohjelman tärkeänä tavoitteena on myös lasten ja nuorten liikuntamahdollisuuksien lisääminen ja laadun parantaminen.

Lasten ja nuorten liikunnan toimialasta vastasi Tarja Nieminen. Toimialatiimissä olivat mukana myös lasten ja nuorten liikunnan kehittäjä Sari Sivonen, markkinointi- ja viestintäpäällikkö Sanna Kervinen (viestinnän suunnittelu ja mediayhteistyö) sekä toimistos sihteeri Soili Viitamäki. Käytännön työssä kouluttajina ja asiantuntijoina ESLU:n lasten ja nuorten liikunnan parissa toimii lisäksi 20 oto-työntekijää.

Koulutus

Lasten ja nuorten liikunnassa koulutusta toteutettiin järjestämällä yksittäisiä koulutustilaisuuksia, seminaareja sekä useista kurseista koostuvia koulutuskokonaisuuksia. Nämä toiminnot suunnattiin urheiluseurojen valmentajille ja ohjaajille sekä muille lasten ja nuorten liikunnan parissa työskenteleville.

Kouluttamalla lasten liikunnan toimijoita ESLU on osaltaan kehittämässä ja lisäämässä paikallistason liikunnan laatua. Koulutuksia järjestettiin kaikille avoimina sekä räätälöityinä tilauskurseina. ESLU koulutti lasten- ja nuorten liikunnassa yhteensä 1712 henkilöä. Koulutustilaisuuksia järjestettiin yhteensä 111 kpl. ESLU:n alueen sukelluseurojen kanssa toteutettiin räätälöityjä koulutuksia.

ESLU:n alueen sukelluseurojen kanssa toteutettiin räätälöityjä koulutuksia.

Tason 1 koulutus

Suomalainen ohjaaja- ja valmentajakoulutusjärjestelmä on viisiportainen. ESLU vastaa alueellaan valtakunnallisesta I-tason koulutuksesta. Kurssit toimivat lajiliittojen tuki- ja täydennyskoulutuksina. I-tason kurssit ovat tarkoitettu ohjaaja- ja valmentajauraansa aloitteleville henkilöille, jotka toimivat liikuntaseurojen tai -ryhmien ohjaajina. I-tason koulutukset rakentuivat seuraavista kurseista: Uuden ohjaajan starttikurssi 5 h, Lasten Urheilun perusteet 9 h, Opettaminen ja taidon oppimisen perusteet 9 h, Psykkisen valmennuksen perusteet 9 h, Fyysisen harjoittelun perusteet 15 h, Nuoren urheilijan ravitseminen 9 h, Tyypilliset urheiluvammat 9 h, Teippauskurssi 4 h ja Lihashuoltokurssi 3 h. Vuonna 2006 järjestettiin 16 I-tason kurssia ja niihin osallistui kaikkiaan 232 henkilöä.

Pienten lasten liikuntakoulutus

Pienten lasten liikuntakoulutukset perustuvat Nuoren Suomen kehittämiin koulutuspaketteihin ja ne on suunnattu pääasiassa lasten parissa työskenteleville päivähoitohenkilöstölle ja ala-asteen opettajille sekä ohjaajille ja valmentajille. Vuonna 2006 kurssit olivat: Nassikkapaini 3h, Virikkeitä liikkuviin leikkeihin 3 h, Seikkailuliikunta 6 h, Esiopetusta liikunnan keinoin 6 h, Pallotellen 6 h, Temppuillan taitavaksi 6 h, Rytmikäästi liikkuen 3 h, Liikuntaa pienissä tiloissa 3 h, Liikettä pihaleikkeihin 3 h, Vekaravipellys 3 h, Liikkujaksi, innosta vähän liikkuvat onnistumaan 6 h, Liikuntaleikkikoulun ohjaajakoulutus 18 h, Knattebrottning 3 h ja Nya ideer till barnidrott 3 h. Pienet lasten liikuntakoulutuksia olivat myös Iloa Liikkeelle Iltapäiviin 1. osa: Leikiten liikkumaan liikkumisen paikat 6h, 2. osa: Lapsi liikkujana 3 h, 3. osa: Liikettä joka päivä 3h. Vuonna 2006 järjestettiin 50 kurssia ja niihin osallistui 762 henkilöä.

ESLU on pitänyt luentoja pienten lasten liikunnasta ja varhaiskasvatuksen liikunnan suosituksista päivähoiton ammattilaisille ja lasten vanhemmille, yhteensä 7 tilaisuutta, joissa osallistujia oli yhteensä 160 henkilöä. Päivähoiton työyhteisöjen työhyvinvointipäiviä järjestettiin 2, osallistujia yhteensä 25 henkilöä.

Liikuntaleikkikoulun ohjaajakoulutus

Liikuntaleikkikoulun ohjaajakoulutuksia järjestettiin vuoden 2006 aikana 5, koulutuksiin osallistui yhteensä 112 henkilöä. Koulutus on viikonlopun mittainen ja se antaa hyvät edellytykset toteuttaa 3–6 -vuotiaiden liikuntaa sekä seuroissa että päivähoitossa.

Pelissäntökoulutus

Pelissäntöjen tavoitteena on synnyttää keskustelua lasten urheilun arvomaailmasta ja siihen liittyvistä toimintaperiaatteista. Pelissäntöt toimii jo useassa seurassa. Pelissäntöissä käsitellään mm. lasten tasavertaista kohtelua ja urheilun leikinomaisuutta sekä ryhmän yhteisiä sääntöjä. ESLU järjesti pelissäntö-koulutusta Sporttileirien leiriohjaajille ja seurojen ohjaajille. Osallistujia koulutuksessa oli yhteensä 54 henkilöä. Nuoren Suomen Operaatio pelissäntöt on yksi osa lasten ja nuorten liikuntaohjelmaa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien liikuntakoulutus

ESLU järjesti aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajille liikuntakoulutusta. Vuonna 2006 jatkettiin prosessimaista Iloa liikkeelle iltapäiviin –koulutusta. Syksyllä

2006 koulutustarjontaan tuli uutena koulutuksena Liikkujaksi – innosta vähän liikkuvat onnistumaan –koulutus. Koulutusten sisällön tuotti Nuori Suomi. Liikkujaksi -koulutukseen osallistuneet saivat liikuntakerhoihinsa liikuntavälinepakettin, joka sisältää monipuolisen valikoiman liikuntavälineitä. Koulutus tarjoaa ideoita päivittäisen liikkumisen mahdollistamiseksi iltapäivätoiminnassa. ESLU järjesti 20 koulutusta, joihin osallistui yhteensä 214 henkilöä. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien koulutus on osa lasten ja nuorten liikuntaohjelmaa.

Löydä Liikunta

ESLU on yhdessä muiden aluejärjestöjen, lajiliittojen ja Nuoren Suomen kanssa suunnitellut Löydä Liikunta –ideologialla toimivan liikuntakerhomallin. Löydä Liikunta –kerhojen tavoitteena on tarjota monipuolista, ohjattua ja säännöllistä liikuntaa 6–12 -vuotiaille lapsille. Liikuntakerhon järjestäjä voi olla urheiluseura, koulu, iltapäiväkerho tai erilaiset yhdistykset yksin tai yhteistyössä. Toiminnan avulla vastataan terveytensä kannalta liian vähän liikkuvien lasten tarpeisiin.

ESLU vastasi omalla alueellaan Löydä Liikunta –toimintamallin markkinoinnin ja viestinnän suunnittelusta ja toteutuksesta. Tehtävä oli haasteellinen ESLU:n alueen erityispiirteistä johtuen. Uuden tuotteen lanseeraus vaati erityisen huolellista suunnittelua, jossa ESLU hyödynsi mm. vuonna 2005 teettämänsä seuraturkimusta. Omien markkinointiviestintämateriaalien suunnittelu ja toteuttaminen satoi merkittävästi ESLU:n markkinoinnin ja viestinnän resursseja. Voimakas panostus tuotti erinomaisen tuloksen. Uusia kerhoja perustettiin 90 kappaletta, joka oli 12 % koko Suomen kerhoista. ESLU koulutti Löydä Liikunta -kerhoihin 51 kerhokapteenia. Ohjaaja koulutuksia toteutettiin 11 kpl ja niihin

osallistui yhteensä 102 henkilöä. Tämä on yksi osa lasten ja nuorten liikuntaohjelmaa.

Varhaiskasvatuksen seminaarit

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön, Opetusministeriön ja Nuori Suomi ry:n laatimat Varhaiskasvatuksen liikunnan suosittukset julkaistiin v. 2005. ESLU jalkautti suosittukset alueensa varhaiskasvatuksen ammattilaisille. Keväällä 2006 ESLU toteutti yhdessä Nuoren Suomen ja Etelä-Suomen lääninhallituksen kanssa Varhaiskasvatuksen liikunnan suosittukset –seminaarisarjan. Seminaarit järjestettiin 4 paikkakunnalla: Vihdissä, Vantaalla, Helsingissä ja Espoossa. Seminaareihin osallistui yhteensä 443 henkilöä. Seminaareissa ESLU esitteli mm. koulutuksiaan, joiden avulla varhaiskasvatuksen ammattilaiset voivat lisätä osaamistaan lasten päivittäisen liikunnan edistämiseksi.

Leirit ja tapahtumat

ESLU järjestää lasten liikuntaleirejä päivätoimintana. Sporttileirit järjestetään aina yhteistyössä kunnan ja paikallisten urheiluseurojen tai muiden paikallisten yhdistysten kanssa. Leirien tavoitteena on tarjota lapsille mahdollisuuksia tutustua eri liikunta- ja urheilulajeihin. Yhteistyö

seurojen kanssa mahdollistaa sen, että lapsi voi leirin jälkeen jatkaa harrastamista omalla paikkakunnallaan seurassa. ESLU kouluttaa kaikki leiriohjaajat, jolla varmistetaan toiminnan laatu.

Vuonna 2006 ESLU järjesti edellisvuosien tapaan leirit Tuusulassa ja Riihimäellä, molemmissa sekä hiihtolomalla että kesällä. Uutena leiripaikkakuntana oli Hyvinkää, jossa toteutettiin Sporttileiri kesällä. Hyvinkään SankariSporttileirillä yhteistyökumppanina oli myös Elämäni Sankari ry. Osallistujia leireillä oli yhteensä 350.

ESLU järjesti kaksi liikunnallista isänpäivätapahtumaa, Riihimäellä ja Helsingissä. Osallistujia näissä oli yhteensä 300.

ESLU vastasi liikunnan toteutuksesta seuraavissa tapahtumissa:

- Hyvinkäänkylän koulun peli-ilta Hyvinkäällä, 110 osallistujaa
- Fiilinkiä iltapäiväkerhojen liikuntatapahtuma Hyvinkäällä, 150 osallistujaa
- Pohjois-Haagan leikkipuiston ulkoilutapahtuma Helsingissä, 150 kävijää.

Seuratoiminnan lasten ja nuorten liikunnan paikallistuki

ESLU oli mukana seuratoiminnan lasten ja nuorten liikunnan paikallistukihankkeessa, joka on yksi osa-alue lasten ja

nuorten liikuntaohjelmaa. ESLU arvioi yhdessä Nuoren Suomen ja lajiliittojen kanssa seurojen kehittämishankkeita. Seuroille jaettiin tukea ohjaajien ja valmentajien osaamisen kehittämiseen, nuorisotoiminnan laadun kehittämiseen, 6–12 -vuotiaiden monipuoliseen liikuntaan, nuorten harrastemahdollisuuksien luomiseen ja merkittävästi paikkakunnan lasten ja nuorten liikuntaan edistäviin hankkeisiin. Eniten tukea haettiin sekä jaettiin ohjaajien ja valmentajien osaamisen kehittämiseen. ESLU järjesti tuen jakotilaisuuden Helsingissä Finlandia-talolla Helsinki-salissa joulukuussa. Tukea jaettiin 203 urheiluseuran 238 hankkeelle yhteensä yli 384 000 euroa.

Liikunnallisen iltapäivätoiminnan kehittäminen

Liikunnallinen iltapäivätoiminta on jaettu kolmeen osa-alueeseen: 1–2 -luokkalaisiin, 3–6 -luokkalaisiin ja 7–9 -luokkalaisiin.

1–2 -luokkalaisten liikunnallisessa iltapäivässä on tavoitteena liikuttaa lapsia vähintään tunti joka päivä monipuolisesti ja omaehtoisuuteen kannustaen. Tavoitteen saavuttamiseksi ESLU koulutti iltapäivätoiminnan ohjaajia liikunnallisella Iloa Liikkeelle iltapäiviin –koulutuspaikilla. ESLU järjesti paikallistason iltapäivä-

KLO	MAANANTAI	TIISTAI	KESKIVIIKKO	TORSTAI	PERJANTAI
8.30 – 9.30	sulkapallo	luistelu	pesäpallo	sulkapallo	YU hypyt
9.45 – 11.00	tennis	leikkipiste	jalkapallo	tennis	petanque
11.00 – 12.00			RUOKAILU		
12.00 – 13.00	jalkapallo	uinti	YU heitot	frisbeegolf	lakanalennis
13.15 – 14.15	suunnistus	uinti	koripallo	suunnistus	sähly
14.45 – 15.45	sähly	ammunta	YU juoksut	ammunta	esitykset

väkoordinaattoreille yhteisiä tapaamisia, joissa asiantuntijat antoivat työvälineitä ja neuvontaa iltapäivätoiminnan liikunnan kehittämiseen.

3–6 ja 7–9 -luokkalaisten liikunnallisessa iltapäivätoiminnassa tavoitteena oli lisätä kuntakoordinoituja liikuntahankkeita sekä monipuolistaa lasten liikuntaa. ESLU järjesti ohjaajatapaamisia, joissa ohjaajia koulutettiin erityisesti lasten omaehtoisen liikunnan lisäämiseen. Toimintaa kehitettiin yhteistyössä Nuoren Suomen, Etelä-Suomen lääninhallituksen, lajiliittojen sekä paikallisten tahojen kanssa. Liikunnallisen iltapäivätoiminnan kehittäminen on osa lasten ja nuorten liikuntaohjelmaa.

Lasten ja nuorten liikunnan viestintä

Lasten ja nuorten liikunnan viestintää toteutettiin laaditun toimialakohtaisen viestintäsuunnitelman mukaisesti. Tärkein viestinnän väline oli ESLU:n nettisivut, josta löytyi toimialan perustieto, tiedot koulutuksista, leireistä ja tapahtumista. Kotisivuja täydensi ESLU:n verkkolehti Etelätuuli, jossa säännöllisesti tiedotettiin lasten ja nuorten liikunnan toimialaan kuuluvista asioista.

Iltapäivätoiminnan osalta toimitettiin kaksi kertaa vuoden aikana ilmestyvää Liikkuva Iltapäivä –tiedotetta, kohderyhmänä koko ESLU:n alueen iltapäiväkerhot. Tiedotteessa oli liitteenä Nuoren Suomen osio. Päivähoidon osalta toimitettiin Päiväkoti-tiedotetta, kohderyhmänä alueen päiväkodit. Tiedote ilmestyi myös kaksi kertaa. Lasten ja nuorten liikunta oli esillä ajankohtaisilla aiheilla neljä kertaa vuodessa ilmestyneessä ESLU:n jäsenille postitettavassa jäsentiedotteessa.

ESLU:n lasten ja nuorten liikunta sai maakuntatason medianäkyvyyttä leirien, tapahtumien ja Paikallistuki-hankkeen yhteydessä. Viestintäyhteistyötä toimialan osalta tehtiin Nuoren Suomen ja Etelä-Suomen lääninhallituksen kanssa.

3 Kunto- ja terveysliikunta

ESLU:n kunto- ja terveysliikunnan toimialan tavoitteena on lisätä alueellaan asuvien aikuisten liikunnasta terveytensä kannalta riittävästi. Liikunnallisempaa elämäntapaa tuetaan välillisesti parantamalla paikallisia liikuntaolosuhteita ja -palveluita. Työtä tehdään koulutuksen, neuvonnan, viestinnän ja tiedonvälityksen muodossa sekä lisäämällä paikallistoimijoiden keskinäistä vuorovaikutusta ja yhteistyötä. Kunto- ja terveysliikunnassa ESLU:n yhteistyötahot ovat urheiluseurat, latuyhdistykset, kansanterveysyhdistykset, Suomen Kuntoliikuntaliitto ry, Kunnossa Kaiken Ikää –ohjelma, Suomen Latu ry ja alueen kunnat.

Vuonna 2006 kunto- ja terveysliikunta-toiminnasta vastasi kokopäivätoimisesti kunto- ja terveysliikunnan kehittäjä Merja Palkama. Viestinnän suunnittelussa oli mukana myös markkinointi- ja viestintäpäällikkö Sanna Kervinen. Koulutuksista vastasi kymmenkunta oto-kouluttajaa. Lisäksi keväällä 2006 oli työharjoittelussa sosionomiopiskelija Nora Ryytty, joka osallistui erityisesti Uudenmaan maakuntaretkien suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Koulutus

Kunto- ja terveysliikunnan toimialalla ESLU:n yhtenä tehtävänä on kouluttaa henkilöitä, jotka edistävät ja toteuttavat terveysliikuntaa paikallistasolla. Koulutusta järjestetään avoimina ja tilauskoulutuksina. Vuoden painopisteenä oli koulutustarjonnan lisääminen ja monipuolistaminen. Tässä onnistuttiin hyvin.

Koulutustarjonnan runko muodostui Suomen Kuntoliikuntaliiton auktorisoidusta, vapaaehtoiselle suunnatuista aikuisten kunto- ja terveysliikunnan ohjaajatutkinnon tason I koulutuksista, ns. Liikuttajakoulutuksista. Vuoden 2006 koulutustarjottimelle kuuluivat seuraavat Liikuttajakoulutukset: Kunto- ja terveysliikunnan Startti, Ohjaamisen Startti, Ravitsemuksen Startti, Terveystiedon Startti sekä seuraavat lajimuodulit: perheliikunta, kuntoluistelu, sulkapallo, kuntosali, sauvakävely, keppijumppa ja lentopallo. Vuoden aikana järjestettiin 30 Liikuttajakoulutusta, joihin osallistui yhteensä 299 henkilöä.

Lisäksi ESLU järjesti muita terveys- ja kuntoliikuntaan liittyvää alustusta, ideapäivää tai koulutusta mm. kunnille, maahanmuuttajille ja henkilöstöryhmille. Lisäksi Uudenmaan maakuntavaelluksen retkioppaille tarjottiin SPR:n EA1-kurssi. Muita tilaisuuksia järjestettiin yhteensä 9, joihin osallistui 121 henkilöä.

Kunto- ja terveysliikunnan toimialalla ESLU panosti erityisesti laadun kehittämiseen koulutusten osalta. Kunto- ja terveysliikunnan oto-kouluttajien osaamista päivitettiin Kuntoliikuntaliiton järjestämällä kouluttajakoulutuksilla. Lisäksi kouluttajille järjestettiin ESLU:n oma kouluttajatilaisuus. Lisääntyneen koulutusmäärän johdosta uusia oto-kouluttajia rekrytoitiin vuoden aikana kaksi.

Koulutusosallistumista oli osaltaan lisäämässä Kunnossa Kaiken Ikää –ohjelman koulutustukikeilu. Vuoden aikana KKI tuki valtakunnallisesti 68 kurssilaista keskim. 80 eurolla. Tuen kohdentumista

Etelä-Suomeen ei valitettavasti tiedetä. ESLU kuitenkin viesti mahdollisuudesta saada jopa 50% tukea koulutus kustannuksiin.

Alueellinen terveysliikunnan kehittäminen

KKI-hanketuki

KKI-ohjelman yksi merkittävin tuki paikallisille liikuttajille on jo vuosia ollut kahdesti vuodessa jaettava hanketuki. Taloudellista tukea myönnetään hankkeille, jotka aktivoivat liikkumaan ison ryhmän yli 40-vuotiaita, terveytensä kannalta liian vähän liikkuvia.

ESLU:n rooli hanketuessa on tiedottaa mahdollisuudesta sekä neuvoa paikallistoimijoita hankkeiden ideointi- ja suunnitteluvaiheessa ja auttaa yhteistyöverkoston luomisessa. Vuoden 2006 hakukierroksissa (maalis- ja syyskuu) konsultoimme kummassakin noin kymmentä hankesuunnittelijaa.

Vuonna 2006 KKI-hanketukea myönnettiin ESLU:n alueelle 48:lle hankkeelle kaikkiaan 130 300 euroa. ESLU kannusti alueensa urheiluseuroja käynnistämään KKI-hankkeita. Toistaiseksi seurat ovat osoittaneet valitettavan vähän kiinnostusta terveysliikuntatoiminnan kehittämiseen.

Kuva: Juha Sorri Ky

ESLU:n järjestämällä maakuntaretkillä oli 239 retkipäiväosallistumista.

Mukaan saattoi tulla päiväksi tai vaikka neljäksi vuorokaudeksi. Retkikilometrejä kertyi yhteensä 72 km. Päiväetapit vaihtelivat 9-15 km:iin. Retkipäiväosallistumisia kertyi kaikkiaan 239 kpl.

Kiljavannummen Luontoretki oli suunnattu lapsiperheille ja sinne osallistui 43 hlöä, joista 10 oli lapsia. Nurmijärven ja Hyvinkään latuyhdistysten johdolla valettiin Uudenmaan maaseutuopistolta Hyvinvointikeskus Haukilammelle.

Etelän erävaellus lähti yli 60 hengen voimin Vihdistä Salmen ulkoilualueelta kohti Espoossa sijaitsevaa Haukkalamppea. Reitti kulki Vaakkoin kautta Luukkiin. Retken päättöpaikkana toimi Martinlaakson uimahalli Vantaalla.

Uudenmaan maakuntaretkien vapaaehtoiset retkioppaat tulivat alueen kuudesta latuyhdistyksestä. Mukana olivat Espoon latu, Helsingin latu, Hyvinkään latu, Nurmijärven latu, Vantaan latu sekä Vihdin vaeltajat. Valtakunnallisina koordinaattoreina toimivat Suomen Latu ja KKI-ohjelma.

Maakuntaretket

Vuonna 2006 KKI-ohjelman teemana oli ulkoilu ja retkeily. Teema nousi esiin erityisesti syksyllä ajoittuvissa maakuntaretkissä, joita toteutettiin ympäri maata EU:n liikkujan viikolla syyskuussa. ESLU vastasi Uudenmaan maakuntaretkien suunnittelusta ja koordinoinnista. Tavoitteena oli tehdä alueellisia ulkoilureitistöjä tunnetuksi, innostaa uusia retkeilijöitä metsään sekä lisätä paikallista yhteistyötä.

Uudellamaalla toteutettiin kaksi maakuntaretkiä 16.-19.9.2006, Etelän erävaellus ja Kiljavannummen luontoretki. Molemmat oli rakennettu matalankynnyksen osallistumisen periaatteella. ESLU onnistui järjestelyissä erinomaisesti, joka tuli esiin myös osallistujapalautteissa. Kiitosta saatiin niin tunnelmasta, huollosta, oppaiden ammattitaidosta kuin osallistumismahdollisuuden joustavuudesta.

Terveysliikunnan viestintä

Viestinnän osalta ESLU on panostanut toimialakohtaiseen tiedottamiseen. Kunto- ja terveysliikunnassa on hyödynnetty erityisesti sähköistä viestintää. Sähköinen terveysliikuntatiedote toimitettiin terveydenhuollon parissa työskenteleville.

ESLU:n kotisivuilta löytyy toimialan perusinformaatio, palvelumuodot ja ajankohtaiset tapahtumat. Kuukausittain ilmestyvä sähköinen verkkolehti, Etelä-tuuli rytmittää viestintää ja toiminnasta tiedottamista. Lisäksi sähköposti on ollut kunto- ja terveysliikuntatoimialan merkittävä tiedotus- ja ilmoituskanava.

Viestinnässä panostettiin erityisesti Maakuntaretkien uutisointiin ja mediayhteistyöhön. KKI-ohjelman Suomi Mies Seikkailee –teemaa tuotiin myös erityisesti esiin.

4 Seura- ja järjestötoiminta

Seuratoiminnan palveluihin kiinnitettiin erityistä huomiota vuoden aikana. Edellisenä vuotena 2005 tehtyjä seuratutkimusten tuloksia käytettiin tehtyjen uudistusten pohjana. Rohkeat muutokset etenkin koulutuksessa tuottivat erinomaisen tuloksen. ESLU tarjosi monipuolisia työvälineitä seuratoiminnan kehittämiseksi.

ESLU oli mukana SLU:n Hyvä Seura – hankkeessa. Hankkeen kautta tiivistettiin yhteistyötä erityisesti lajiliittojen kanssa. Uutena elementtinä ja yhteistyökumppaneina tuli mukaan alueiden 8 seurakehittäjä. Alueiden yhteistyötä tiivistettiin muodostamalla työryhmä kehittämään yhtenäistä koulutustarjontaa. Työryhmään valittiin ESLU:sta Kaj-Erik Fohlin, joka myös toimi alueiden seurakehittäjien kouluttajana.

Valtakunnallisiin Hyvä Seura verkostotaapaamisiin osallistuttiin kaksi kertaa. Hyvä Seura hanke palkitsi yhdessä Wihuri-yhtymän kanssa ESLU:n alueelta Olarin Voimistelijat valtakunnallisella pääpalkinnolla sekä Helsingin Miekkailijat - HFM alueellisella palkinnolla.

ESLU:n jäsenseurojen määrä pysyi ennallaan, mutta niiden aktiivisuus ESLU:n palveluita kohtaan nousi. Jäsenseuroille järjestettiin oma informaatioilta, jossa kerrottiin ajankohtaisista seuratoimintaan liittyvistä asioista. ESLU:n alueen seurat tekivät hyvää tulosta SLU:n arpajaistuotteiden myynnissä.

ESLU palkkasi lokakuussa oman seurakehittäjän Matti Villgrenin. Seuratoiminnan toimialasta vastasi projektipäällikkö Kaj-Erik Fohlin. ESLU:n markkinointi- ja

viestintäpäällikkö Sanna Kervinen vastasi seuratoiminnan palveluiden markkinointiviestinnän suunnittelusta.

Seurakoulutus

ESLU:n seuratoiminnan koulutus jakautui kolmeen eri muotoon: Seura-Akatemia -iltakoulutuksiin, seuraseminaareihin ja tilauskursseihin. Ajankohtaisiin seuratoiminnan käytännön asioihin perustuva Seura-Akatemia -koulutuskonsepti uudistettiin syksyllä radikaalisti. Koulutusten markkinointiviestintä uudistettiin myös täysin. Siihen tehdyt taloudelliset panostukset näkyivät loistavina tuloksia osallistujamäärissä. Seura-Akatemia koulutuksissa avoimia koulutuksia pidettiin 7 kpl, joihin osallistui 187 henkilöä 102 eri seurasta.

Seuratoiminnan Taivas ja Helveti –seuraseminaareja järjestettiin kaksi. Aiheet oli valittu ESLU:n teettämän seuratutkimuksen tulosten perusteella. Helmikuussa Hyvinkäällä paneuduttiin yleishyödyllisen seuran verotukseen ja yhdistysoikeuteen SLU:n erityisasiantuntija Rainer Anttilan sekä oik.tiet.kand. Juha Viertolan johdolla. Seminaariin osallistui 70 henkilöä. Syksyllä pidettiin jo perinteiseksi muodostunut Tallinnan seuraseminaari, jonka aiheena oli urheiluseuran stailaaminen. Stailaamisen asiantuntijoina toimivat Juhana Helmenkalastaja ja Sami Niemi. Osallistujia oli 58 henkilöä.

Hyvän Seuran johtaminen –koulutuksen aloitusseminaari aloitti koulutusyhteistyön Kisakallion urheiluopiston ja Lounais-Suomen Liikunnan ja Urheilun

kanssa. Tammikuussa pidettiin ESLU:n ensimmäinen osuus, johon osallistui 9 henkilöä 6 seurasta. Tarkoituksena oli käynnistää koulutus- ja kehitysprojekti, jonka lopputuloksia piti arvioida lokakuussa. Tätä lopputilaisuutta ei saatu järjestymään. Toinen pilottikoulutus pidettiin marraskuussa ESLU:n ja Liiku:n alueelta valituille yleisurheiluseuroille. Tämän pilotin lopputuloksia arvioidaan maaliskuussa 2007.

Seuratoiminnan tilauskurssien kysyntä kasvaa jatkuvasti. Vuoden aikana pidettiin 15 tilauskoulutusta ja niihin osallistui yhteensä 270 henkilöä.

Liikunnan kansalaistoiminnan kehittäminen

ESLU:n ja kuntien välinen yhteistyö oli aktiivista. Kuntien liikuntatoimien kanssa

pidettiin informaatio- ja koulutustilaisuuksia, jotka olivat suunnattu suoraan seuratoimijoille. Myös ESLU:n hallitus jalkautui alueen kuntiin pitämään kokoustaan sekä tutustumaan kunnan liikuntatoimintaan. ESLU:n tekemän edunvalvontatyön merkitys nousi yhä tärkeämmäksi paikallisten toimijoiden näkökulmasta.

Seura- ja lajipalvelut

ESLU:n jäsenmaksu sekä seura- että järjestöjäsenille vuonna 2006 oli 80 euroa. Jäsenet saivat käyttää liittymisensä yhteydessä yhden maksuttoman seurakäynnin valitsemastaan aiheesta. Uutena palveluna seuroille tarjottiin Seura-analyysi -nettikyselyä, joka on itsearviointityökalu seuran kehittämiseen. Neuvontapalvelut jäsenseuroille seuratoiminnan hallinnollisissa asioissa kuuluivat myös jäsenetuihin. Lisäksi ESLU tuotti hallintopalveluita jäsenseu-

roille erillisellä sopimuksella. ESLU:n jäsenseurat saivat etuja myös Gramex- ja Teosto-maksuissa.

Jäsenilta

ESLU:un on liittynyt jo lähes 200 urheiluseuraa. Muutaman vuoden tauon jälkeen järjestettiin Kalastajatorpalla ESLU:n jäsenseuroille ja -järjestöille suunnattu jäsenilta. Illan aikana esiteltiin ajankohtaiset asiat toimialoittain, lasten ja nuorten liikunnasta, kunto- ja terveystoiminnasta sekä seura- ja järjestötoiminnasta. Illan aikana tarjottiin myös tietoa uudesta rahankeräyslaista ja sponsoinnin mahdollisuuksista ja haasteista. Jäseniltään osallistui 50 seuratoimijaa 29 seurasta.

Mentor-ohjelma

Vuonna 2006 ESLU käynnisti alueellisen Liikunnan naisjohtajuutta tukevan mentor-ohjelman. Ohjelman taustalla

Eduskunnassa järjestetyssä Seura-Akatemia koulutuksessa oli aiheena puheenjohtajan tehtävät seurassa.

Haavi auki!

Älä ole vastarannan kiiski vaan ota onkeesi ja polskauta itsesi Kalastajatorpalle ESLU:n jäsen seuratilaisuuteen. Esittelyssä ESLU:n syksyn tietopajat. Lisäksi saat uutta tietoa varainhankinnan verotuksesta.

Tartu syöttiin ja tule

Kalastajatorpalle 5.9.2006 klo 18.30–21

Ilmoittaudu 29.8. mennessä numeroon (09) 613 2000 tai osoitteessa www.eslu.fi.

Syöttiin tarttuneiden kesken arvotaan Fiskars-fileeraussetti!

Lisätietoja tilaisuuden ohjelmasta:

www.eslu.fi tai Kaj-Erik Fohlin puh. (09) 6132 0713, 040 755 6721, sähköposti kaj-erik.fohlin@eslu.fi

oli ja on tarve edistää alueen tasa-arvoista liikuntakulttuuria sekä kannustaa, tukea ja kasvattaa naisia suomalaisen liikunta- ja urheiluelämän johtaviin sekä päättäviin ja/tai vaikuttaviin asemiin. Lisäksi halusimme tarjota mukana oleville mahdollisuuden henkilökohtaiseen kehittämiseen ja suhdeverkostojen luomiseen.

Vuoden mittaiseen mentor-ohjelmaan valittiin tammikuussa 12 naisaktoria eteläsuomalaisista urheiluseuroista, liitoista ja kuntien liikuntatoimista. Aktoreiden oppaina toimi kokenut ja monipuolinen vaikuttajakaarti. Mukana olivat Erkki Alaja, Tuija Brax, Timo Haapaniemi, Birgitta Kervinen, Petri Kokko, Pirjo Krouvila, Pirjo Puskala, Riitta Raasakka, Pirjo Rusanen, Marjaana Sorakunnas, Merja Strengell ja Kyösti Vesterinen.

Mentorit osallistuivat ohjelmaan vapaaehtoisesti ja he jakoivat aktoreille anteliaasti tietoaan, suhteitaan ja kokemustaan. Mentorit esittelivät tuttaviansa ja kollegoitaan, puivat aktorinsa kehittämistarpeita, tavoitteita, haasteita

ja vahvuuksia sekä konsultoivat näitä työhön liittyvissä kysymyksissä. Vinkkejä jaettiin myös mm. asioiden ja esitysten eteenpäinviemisestä organisaatioiden eri päätöksentekoportailta. Ohjelman suunnittelusta ja toteutuksesta vastasi ESLU:sta Merja Palkama. Ohjelman suunnittelutyöryhmään kuuluivat lisäksi Svoli:n pääsihteeri Maija Inananen, IWG:n puheenjohtaja Birgitta Kervinen, Espoo Bluesin viestintäpäällikkö Sari Salmela ja ESLU:n varapuheenjohtaja Helena Tikkanen.

Seura- ja järjestötoiminnan viestintä

Seura- ja järjestötoiminnan markkinointiviestintään panostettiin erityisesti. Markkinointiviestinnän kumppanina toimi Soprano Oyj, jonka toimesta toteutettiin

uuden konseptin mukainen koulutusten markkinointimateriaali. Etelätuuli-verkolehdessä ja ESLU:n nettisivuilla oli ajankohtaiset tiedot kaikista koulutuksista. Lisäksi toimitettiin ESLU:n jäsenille tarkoitettu erillinen jäsentiedote neljä kertaa vuoden aikana.

Uudistuksen tulokset olivat erinomaisia. Osallistujamäärät syksyn seurakoulu- tuksissa olivat moninkertaisia aiem- paan verrattuna. Kaikki toimenpiteet perustuivat ESLU:n kokonaisviestinnän valintoihin. Toimialakohtaiset viestinnän toimenpiteet ja tulokset kerrotaan ao. kohdan yhteydessä.

ESLU julkaisi Etelätuuli-verkkolehteä 11 kertaa, kerran kuukaudessa, lukuun ottamatta heinäkuuta. Verkkolehti toimi- tettiin yli 4000 henkilölle. Internet-sivut palvelevat ajankohtaisena tiedotus- kanavana. Kävijöitä ESLU:n sivuilla oli keskimäärin n. 2 200 eri kävijää/ kk.

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Viestinnän yhtenä tavoitteena oli tuoda esille liikunnan ja terveyden merkitystä yhteiskunnallisesti, kaikkien ESLU:n toimialojen osalta. Tässä työssä korostuu yhteistyö SLU:n ja liikunnan toimialojen, kuten Kunto ry:n ja Nuori Suomi ry:n kanssa. Tärkeänä yhteistyötahona on myös Etelä-Suomen lääninhallitus. Yh- teiskunnallista vaikuttamista toteutettiin yhteisten hankkeiden myötä.

Viestintäohjeet ja -koulutukset

Syksyn 2006 aikana ESLU:ssa laadittiin yksityiskohtaiset viestintäohjeet ja päivi- tettiin graafinen ohjeistus. Myös ESLU:n uudet esittelymateriaalit valmistuivat.

Viestintäohjeiden valmistelun yhtey- dessä kiteytettiin ESLU:n perusviestit seuraavasti:

ESLU on monipuolinen seura- ja lii- kuntatoiminnan edistäjä alueellaan.

ESLU:n toimialat ovat lasten ja nuor- ten liikunta, kunto- ja terveysliikunta sekä seura- ja järjestötoiminta.

ESLU:n alueella on 37 kuntaa, 3 500 urheiluseuraa ja 150 000 vapaaeh- toista seuratoimijaa.

ESLU:n toimintamuotoina ovat koulutus, konsultointi ja kehitystyö yhdessä sidosryhmien kanssa.

Viestintäohjeisiin laadittiin myös ohjeet kriisiviestinnästä sekä viestinnän toteut- tamisesta.

Valmistuneiden viestintäohjeiden myötä ESLU koulutti koko henkilöstön- sä. ESLU:n oto-kouluttajille järjestettiin viestintäkoulutus ja heille jaettiin uudet esittelymateriaalit käytettäväksi kaikissa koulutuksissa. ESLU:n henkilöunta sai perusteellisen viestintäkoulutuksen ja uudet ohjeet mm. virallisiin asiakirjoihin. Viestintäkoulutus järjestettiin myös koko ESLU:n hallitukselle. Hallituksen jäsenet saivat myös käyttöönsä uudet esittely- materiaalit.

6 Hallinto ja talous

ESLU:n ylintä päätösvaltaa käyttää varsinainen kokous keväällä ja syksyllä. ESLU:n toimipisteet sijaitsevat Helsingissä Olympiastadionilla ja Uudenmaan seurapalvelupiste keskellä Uudellamaalla Tuusulassa. Koulutustoimintaa toteutettiin eri puolilla aluetta ja hallitus jalkautui kokouksissaan alueen kuntiin tutustumaan paikalliseen seuraja liikuntatoimintaan. Henkilöstön määrä toimintavuoden aikana oli keskimäärin 11 työntekijää sekä lähes 40 otopohjalta toimivaa kouluttajaa. Lisäksi käytettiin edellisvuosien tapaan ulkopuolisia ostopalveluita projektiluontoisissa toiminnoissa ja tapahtumissa.

Vuonna 2005 käynnistynyttä laatutyötä vietiin käytännön toimiin. Hallinnon osalta laatutyötä konkretisointiin tarkistamalla ESLU:n eri toimialojen tuotteiden palveluketjuja. Organisaatiota si-toutettiin sisäisillä koulutustilaisuuksilla. Henkilöstön osaamisen kehittämiseen kuului mm. viestintä- ja turvallisuuskoulutusta. Lisäksi resurssiottiin kouluttajien koulutukseen ja kouluttajahuoltoon.

Talous

ESLU:n talous on vakaalla pohjalla. Varsinaisen toiminnan tuotot toteutuivat budjetoitua paremmin ja kasvoivat edellisvuoteen nähden n. 40 000 eurolla. Koulutustoimintaa oli vauhdittamassa mm. seuratoimintasektorin Hyvä Verkko- ja Hyvä Seura -hankkeet. Seuratoiminnan hallinnon koulutuksia ja markkinointiviestintää uudistettiin ja tämä uudistus tuotti myös tulosta osanottomaksujen huomattavalla kasvulla. Lasten ja nuor-

ten liikunnan sektorilla toiminta oli myös erittäin vilkasta ja kunto- ja terveysl-iikunnan toiminnot ovat aktivoituneet edellisvuoteen nähden merkittävästi. Vuonna 2006 valtion toiminta-avustus oli 431 000 euroa. Tilikauden tulos oli 28 540,41 euroa ylijäämäinen.

Sääntömääräiset kokoukset

Kevätkokous 2006

ESLU:n kevätkokous pidettiin 3.5.2006 Urheilumuseossa Helsingissä. Edustettuina oli 18 jäsenseuraa sekä –järjestöä. Kokous vahvisti vuoden 2005 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen.

Syyskokous

ESLU:n syyskokous kokoontui 15.11.2006 Helsinkiin, hotelli Pasilaan. Kokouksessa oli edustettuina 57 jäsenseuraa ja –järjestöä. Hallituksen jäseniksi valittiin Marja Auroma, Pertti Myllymäki (uusi, Koripalloliitto), Timo Tilli, Esko Viljanen ja Tiina Vuori (uusi, Hyvinkään Voimistelu ja Liikunta). Vuoden 2007 toiminta- ja taloussuunnitelma vahvistettiin. Samalla kokous päätti vuoden 2007 jäsenmaksuksi 80 euroa. Tilintarkastajiksi valittiin Raimo Hakola (HTM) ja Matti Pirnes (HTM). Kokouksessa esiteltiin myös kansallista liikuntaohjelmaa valmistele- van toimikunnan työtä. Toimikunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Mari Kiviniemi kertoi, että liikuntaohjelman tavoitteena on edistää liikuntakulttuuria, joka tukee kansalaisten omia liikunta- ja terveysvalintoja ja sitä kautta edistää hyvinvointia.

Hallitus 2006 ja hallituksen alaiset työryhmät

puheenjohtaja
Timo Haapaniemi

varapuheenjohtaja
Helena Tikkanen
Kannelmäen Voimistelijat ry

Muut jäsenet

Marja Auroma
Vantaan Liikuntayhdistys ry
Ossi Honkasalo
Keravan Urheilijat ry
Heikki Hämäläinen
Suomen Koripalloliitto ry
Leena Kukkonen
Nurmijärven Voimistelu ja Liikunta ry
Virpi Kunnas-Helminen
Suomen Taitoluisteluliitto ry
Ulla Lucenius
Vantaan Uimarit ry
Timo Tilli
TUL:n Suur-helsingin piiri ry
Anna Troberg
Canoa ry
Esko Viljanen
Helsingin Seudun Yleisurheilu ry

ESLU:n hallitus kokoontui v. 2006 aikana 11 kertaa.

Lasten ja nuorten liikunnan työryhmä
Leena Kukkonen
työryhmän pj
Virpi Kunnas-Helminen
Anna Troberg
Tarja Nieminen
toimiston vastuuhenkilö

Kunto- ja terveysl-iikunnan työryhmä:
Ossi Honkasalo, pj
Marja Auroma
Ulla Lucenius
Anna Troberg
Merja Palkama
toimiston vastuuhenkilö

Seuratoiminnan työryhmä:
Helena Tikkanen, pj
Ossi Honkasalo

ESLU:n puheenjohtaja Timo Haapaniemi

Timo Tilli

Esko Viljanen

Kaj-Erik Fohlin

toimiston vastuhenkilö

Viestintätyöryhmä:

Timo Haapaniemi, pj

Heikki Hämäläinen

Virpi Kunnas-Helminen

Sanna Kervinen

toimiston vastuhenkilö

Työvaliokunta:

Timo Haapaniemi, pj

Helena Tikkanen

Timo Tilli

Päivi Ahlroos-Tanttu

toimiston vastuhenkilö

ESLU:lla on ollut edustus

seuraavissa toimielimissä:

Helena Tikkanen

Helsingin kaupungin

urheilupalkinto toimikunta

Risto Fagerholm

Helsingin kaupungin

vapaaehtoistyön neuvottelukunta

Päivi Ahlroos-Tanttu

Aluejohtoryhmä

Nuori Suomi ry, alueiden johtoryhmä

Kunto ry, järjestöliikunnan

kehittämisryhmä

Hyvä Verkko –hanke, ohjausryhmä

Kisakallion Hyvä Seura –hanke,

ohjausryhmä

Etelä-Suomen lääninhallitus,

alueellinen liikuntaneuvosto

Tarja Nieminen

Nuori Suomi ry, iltapäivätoiminnan

kehittämistuen ohjausryhmä

Kaj-Erik Fohlin

Kisakallion Hyvä Seura –hanke,

ohjausryhmä

SLU:n Hyvä Seura –hanke,

seurakoulutuksen kehittämistyöryhmä

Merja Palkama

Liikuntatieteellisen Seura, Liiku

terveemmäksi päivän työryhmä

Helsingin kaupunki/ LIV, maahanmuut-

tajaliikunnan ohjausryhmä

7 Huomion- osoitukset

ESLU:n pöytästandaarilla muistettiin seuraavia:

Riihimäen Voimistelu ja Liikunta 85 v.

Kellokosken Alku 80 v.

Hyvinkään Voimistelu ja Liikunta 80 v.

Mäntsälän Urheilijat 60 v.

Antero Kujala 50 v.

Timo Haapaniemi 50 v.

ESLU:n kultainen ansiomerkki

Kaj-Erik Fohlin 60 v.

Heikki Hämäläinen ESLU:n hallitus

Sari Laakso

Eslu palkitsi aktiivisesti toimintaansa kehittäneitä seuroja

ESLU palkitsi neljä urheiluseuraa, jotka olivat aktiivisesti kehittäneet toimintaansa. Valinnat suoritti ESLU:n hallitus.

Keski-Uudenmaan Sukeltajat ry, vuoden seura, 3000 euroa. Seura on kouluttanut aktiivisesti toimijoitaan. Seura on panostanut sekä seuratoiminnan hallinnon että ohjaamisen ja valmentamisen osaamisen kehittämiseen. Keski-Uudellamaalla toimiva monipuolinen vesiliikunta ja -urheiluseura on aloittamassa myös oman seuran analyysia, jossa kartoitetaan seuran nykytilaa ja laaditaan suunnitelmaa tulevaisuuteen.

Tapiolan Voimistelijat ry, vuoden kunto- ja terveystoiminnan kehittäjä, 1000 euroa. Seura on vuoden 2006 aikana panostanut johdonmukaisesti koulutukseen, käytännön toimintaan ja edelleen toiminnan jatkokehittelyyn. Espoolainen seura on kouluttanut ohjaajan ESLU:n kunto- ja terveystoiminnan koulutusjärjestelmän tason 1 -koulutuksissa Liikuttajaksi. Seuralla on monipuolinen ja kattava tarjonta toimintakyvyltään erilaisille aikuisliikkuville.

Porvoon Tarmo, vuoden lasten ja nuorten liikunnan kehittäjä, 1000 euroa. Seura on edistänyt suunnitelmallisesti koululaisten liikuntaa järjestämällä seitsemällä koululla monipuolisia liikunta-kerhoja. Seuran ohjaajat ovat osallistuneet ESLU:n Löydä Liikunta- ja Liikuntaleikkikoulu-ohjaajakoulutuksiin. Seuran toiminnassa on huomioitu hyvin eri-ikäiset tytöt ja pojat. Toimintaan on saatu mukaan myös vähän liikkuvat lapset.

Pitäjämaan Tarmo, vuoden seuratoiminnan hallinnon kehittäjä, 1000 euroa. Seura on 81-vuotias seura, joka ei ole jäänyt laakereilleen lepäämään, vaan seurannut kehityksen kulkua. Helsingin seuran hallinnon kehitys on lähtenyt johdonmukaisesti käyntiin ESLU:n seurakäynnistä, josta seuran hallituksen säännöllinen koulutus on alkanut. Jokaisen jaoston vastuuhenkilöt on koulutettu ESLU:n seuratoiminnan hallinnon Seura-Akatemia -koulutuksissa ja seuraseminaareissa.

8 Henkilöstö

Kuvassa yläriivi vas. Soili Viitamäki, Leila Heinonen, Merja Palkama, Kaj-Erik Fohlin, Matti Villgren. Alarivi vas. Sanna Kervinen, Päivi Ahlroos-Tanttu, Sari Sivonen. Kuvasta puuttuu Päivi Väistö.

Henkilöstö

Ahlroos-Tanttu Päivi
toiminnanjohtaja

Fohlin Kaj-Erik
projektipäällikkö

Heinonen Leila
taloussihteer

Kervinen Sanna
markkinointi- ja viestintäpäällikkö

Nieminen Tarja
nuorisopäällikkö

Palkama Merja
kunto- ja terveystoiminnan kehittäjä

Sivojen Sari
lasten ja nuorten liikunnan kehittäjä

Uhlenius Rajja
jäsenihteeri 6.6. saakka

Viitamäki Soili
koulutussihteer

Villgren Matti
seuratoiminnan kehittäjä 1.10. alkaen

Väistö Päivi
seurapalvelusihteer

ESLU:n kouluttajina ovat toimineet seuraavat henkilöt:

Kjell Friberg
Lotta Harklin
Sirpa Inkilä
Asta Jormalainen
Heidi Juntunen
Helena Kajosaari
Kati Kauravaara
Stina Koivisto

Virpi Kunnas-Helminen
Mervi Kärkkäinen
Sarri Mäkitalo
Rauno Pajunen
Outi Palkama
Heli Parkkinen
Marjatta Pekkala
Riikka Porvali
Kaisa Pyhälä
Päivi Ropponen
Anu Salokangas
Harri Salomäki
Sasu Setälä
Susanna Sevón
Olli Sippola
Susanna Tammela
Risto Tarkiainen
Helena Tikkanen
Inka Tolonen
Anna Troberg
Ulla Turpeinen
Tarja Vaahtera
Sari Wicklund
Johanna Virkkunen

9 Jäsenseurat ja järjestöt

Jäsenseurat 31.12.2006

AC Kirkkonummi - ACK	HKK-Talviuimarit	Liikuntapaja
AC Vantaan Allianssi	Hopeaterät - Silverblades	Lohjan Naisvoimistelijat
Agility Sport Team AST	Hosin Sul Taekwon-Do	Lohjan Tae Kwon Do-seura
AgiToko Dogs	HTU Stadi	Lohjan Urheilijat
Akagi	Hyvinkää Ringette	Länsi-Uudenmaan Urheilijat
Alppilan Salamat	Hyvinkään Hiihtoseura	Läntisen Uudenmaan Fibromyalgiayhdistys
Avokanoottiyhdistys	Hyvinkään Hiihtäjät	Marjaniemen Purjehtijat
Bewe Sport 77	Hyvinkään Pursiseura	Masalan Kisa
Blues Volley	Hyvinkään Voimistelu ja Liikunta	Maunulan Naisvoimistelijat
Canoa	If Friskis & Svettis	Meido-Kan
Elannon Isku	IF Gnistan	Mellunkylän Kontio
Esbo Bollklubb	Janakkalan Koirakerho	Merimelojat
Espoon Jäähonka	Jukolan Pojat	Mäntsälän Urheilijat
Espoon Jäätaiturit	Järvenpään Agilityurheilijat	Naarasleijonat
Espoon Taitoluisteluklubi	Järvenpään Kehäkarhut	Nummelan Judo
Etelä-Vantaan Taitoluistelijat	Järvenpään Voimistelijat	Nummelan Palloseura
Etelä-Vantaan Urheilijat	Järvenpään NMKY	Nurmijärven Pöytätennisseura
FC Viikingit	Järvenpään Ratsastusseura	Nurmijärven Taitoluistelijat
GrIFK-Alpine	Kallion Naisvoimistelijat	Nurmijärven Voimistelu ja Liikunta
Haikkoon Kuntoilijat	Kannelmäen Voimistelijat	Olarin Voimistelijat
Hakunilan seudun Koiraharrastajat HSKH	Karkki-Rasti	Oulunkylän Kiekko-Kerho
Helsingfors Simsällskap	Kellokosken Alku	Painiseura SAMBO-2000
Helsingin Agility Urheilijat	Keravan Agility Team	Pakilan Naisvoimistelijat
Helsingin Ammattikorkeakoulun Urheiluseura	Keravan Naisvoimistelijat	Pakilan Veto
Helsingin Ilves	Keravan Urheilijat	Pitäjänmäen Tarmo
Helsingin Jalkapalloklubi	Keski-Uudenmaan Sukeltajat	Porkkalan Ampujat
Helsingin Ju-jutsuklubi	Kirkkonummen Judoseura	Porvoon Naisvoimistelijat
Helsingin Kanoottiklubi-Helsingfors Kanotklubb	Kirkkonummen Kennelkerho - Kyrkslätt Kennelklubben	Porvoon Taitoluistelijat
Helsingin Kaukalopallo	Kirkkonummen Taekwondo Hwang	Porvoon Tarmo
Helsingin Kiekko-Tiikerit	Kirkkonummi Rangers	Porvoon Urheilijat
Helsingin Latu	Klaukkalan NMKY	Poseidon
Helsingin Luistelijat	Koivukylän Palloseura	Puistolan Urheilijat
Helsingin Melojat	Kontu 72	Pukkilan Vesa
Helsingin Miekkaajat Helsingfors Fäktare	Korson Kunto	PuMa-Volley
Helsingin Naisvoimistelijat	Kulosaaren Voimistelijat	Rajamäen Rykmentti
Helsingin Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys	Kunto ja Terveys	Riihimäen Agility
Helsingin Paini-Miehet	Kurra Juniorit	Riihimäen Moottoripyöräkerho Kahvakopla
Helsingin Shukokai Karate	Käpylän Naisvoimistelijat	Riihimäen Seudun Kennelkerho
Helsingin Taido	Leppävaaran Pyrintö	Riihimäen Taitoluistelijat
HKK-Dragon	Leppävaaran Sisu	Riihimäen Voimistelu ja Liikunta

Rock´n´Roll Comets
Salibandyseura Vantaa
Salibandyseura Viikingit
Sammatin Sampo
SAPA
Shakers juniorit
Sibbo Skyttegille
Smash-Tennis
Sport Club Kaneetti
Suomen Itsepuolustuksen ja Turvallisuusbudon Keskus
Suomen Taitovoimistelun Klubi
Suomunjärven Susi
Suur-Helsingin Pesis
Tae Kwon Do Moo Do Loppi
Tahtitassut Tass i Takt
Tanssin Maailma
Tapanilan Erä
Tapiolan Urheiluautoilijat
Tapiolan Voimistelijat
Tellus
Tikkurilan Judokat
Tikkurilan Naisvoimistelijat
Tikkurilan Taitoluisteluklubi
Touhis
Tuusulan Naisvoimistelijat
Tuusulan Palloseura
Tuusulan Uimaseura
Tuusulan Voima-Veikot
Tuusulanjärven Urheilijat
Työttömien liikunta Liikauttajat
Uinti Espoo - Esbo Sim, Cetus
Urheiluseura Katajanokan Kunto - Skattan Kondis
Urheiluseura M-Team
Vantaan Icehearts
Vantaan Moottorikerho
Vantaan Pyöräilijät
Vantaan Salamats
Vantaan TAFT
Vantaan Uimarit
Vantaan Vesikot
Vantaan Virkut
Vantaan Voimisteluseura
WauDeApples
Vetehiset
Vihdin Taitoluistelijat
Viipurin Nyrkkeilijät
Wilhelm Tell
Voimisteluseura Keski-Uusimaa
Voimistelu- ja Urheiluseura Korven Urheilijat
Vuosaaren Viikingit
Ykköset
Ådalens Idrottsförening

Jäsenjärjestöt 31.12.2006

AKK-Motorsport	Suomen Kuntoliikuntaliitto, Kunto
Etelä-Suomen Pesis	Suomen Käsipalloliitto
Helsingin Bowlingliitto	Suomen Lentopalloliitto
Helsingin Seudun Yleisurheilu HELSY	Suomen Monikulttuurinen Liikuntaliitto, FIMU
Helsingin Soutupiiri	Suomen Moottoriliitto
Helsingin Sydänpiiri	Suomen Palloliiton Uudenmaan Piiri
Hengityслиitto HELI	Suomen Pesäpalloliitto
Kisakalliosäätiö	Suomen Ratsastajainliitto
Liikuntakeskus Pajulahti	Suomen Ringeteliitto
SVUL:n Helsingin Piiri	Suomen Salibandyliitto
SVUL:n Uudenmaan Piiri	Suomen Squashliitto
Solvalla-Finns AB	Suomen Taitoluisteluliitto
Suomen Amerikkalaisen Jalkapallon Liitto	Suomen Tennisliitto
Suomen Ampumaurheiluliitto	Suomen Voimisteluliitto SVoLi
Suomen Invalidien Urheiluliitto	TUL:n Suur-Helsingin Piiri
Suomen Jousiampujain Liitto	TUL:n Uudenmaan Piiri
Suomen Jääkiekkoliitto	Urheiluopisto Kisakeskus
Suomen Karateliitto	Uudenmaan Yleisurheilu
Suomen Koripalloliitto	Vantaan Liikuntayhdistys

ESLU:n toimipisteet:

Helsinki
Olympiastadion, Eteläkaarre
00250 Helsinki
puh. (09) 613 2000
fax (09) 6132 0700
stadion.toimisto@eslu.fi

Uudenmaan seurapalvelupiste
Koskenmäentie 9
04230 Tuusula
puh. (09) 6132 0714
paivi.vaisto@eslu.fi
www.eslu.fi

Etelä-Suomen Liikunta ja Urheilu

Olympiastadion, Eteläkaarre,
00250 HELSINKI

Puh. (09) 6132 000,

Faksi (09) 6132 0700

Sähköposti: stadion.toimisto@eslu.fi

www.eslu.fi